

GAZETA LWOWSKA

„Dodatek miesięczny“ wychodzi w pierwszych dniach każdego miesiąca, 4 arkusze in 8vo, dla cało- i półrocznych przedpłaconych za darmo, dla ówierdzo-
czych za dopłatą 50 ct. ówierdzenie, dla miesięcznych za dopłatą 20 ct. miesięcznie. Sam „Dodatek“ bez „Gazety“ całorocznie 3 złr. w. a.

Za inseraty i artykuły nadesłane od miejsca jednego wiersza drukiem garmond, pierwszy raz 7 ct., zaś w razie dwu- lub więcej razowego umieszczenia tak za pierwsze jak za każde następne po 6 ct. Należytość stoplowa od każdej inseraty 30 ct.

Przesyłki (franko) odbiera Administracja Gazety Lwowskiej (Ulica Wałowa Nr. 370).

Reklamacye wolne od opłaty pocztowej.

„Gazeta Lwowska“ z dołatkami urzędowym wychodzi codziennie o 8ej godz. po południu, z wyjątkiem świąt uroczystych i niedziel.

Prenumerata wynosi z przesyłką pocztową na rok cały 16 złr., na kwartał 4 złr., na miesiąc 1 złr. 30 ct. Miesięczna na rok 12 złr., na kwartał 3 złr., na miesiąc 1 złr.

Numer pojedynczy kosztuje w mieście 6 centów, poza 7 centów.

Cześć urzędowa.

Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższym postanowieniem z 1. listopada br. mianować nadzwyczajnego profesora teologicznego wydziału w uniwersytecie krakowskim dr. Jana Drozdziewicza zwyczajnym profesorem studium biblii starego zakonu i wschodnich języków w tymże uniwersytecie

Stremayer mp.

Do 15. listopada br. ustał księgosusz w Nowosiółce, Germakówce, Iwanu, Łosiaczu i w Okopach w powiecie borszczowskim, i w Kopaniu w powiecie przemysłańskim; wybuchł zaś w Martynowie nowym, w Czerniowie i w Tenentnikach w powiecie rohatyńskim, w Nowoszynie w powiecie dolińskim i w Filipkowcach w powiecie borszczowskim.

Obecnie panuje zaraza w 4 miejscowościach powiatu rohatyńskiego i borszczowskiego i w 1 miejscowości powiatu sokalskiego, czortkowskiego, dolińskiego i skałackiego, gdzie z pomiędzy 6091 sztuk bydła rogatego w 48 zagrodach 43 padło, 93 zabito, zaś 350 podejrzanych o zarazę zabito.

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów, dnia 20. listopada 1872.

Dnia 10. listopada rb. sprawdzono wybuch księgosuszu w Nowoszynie w powiecie dolińskim. Zarządzone z tego powodu środki gwoli przytłumienia tej zarazy w myśl ustawy z 29. czerwca 1868 r. i ustanowiono 3 milowy okrąg zarazy do którego wcielono następujące miejscowości: Dolnia, Turza gnia, Nowosielica niższa i wyższa, Pacyków Mizuń, Wełdzirz, Nowoszyn, Maksymówka, Sulm, Hemnia, Engelsberg, Tereśówka, Wyszów, Lipowica, Suchodół, Suchy Grabów, Strutyn niższy i wyższy, Łopianka, Spas z Pohorylcem i Podsuchem, Jasienowiec, Janówka Książowskie, Duba, Dubszara, Ryprze, Lecówka, Perechińsko, Olchówka, Resznie, Ceniawa z Demnią, Różniatów, Swarcyzów, Krechowice, Raków, Nadziejów, Hoffnungsau Rachin, Słoboda dolińska, Trościaniec, Jakobów, Sułuków, Jaworów, Tiapcze, Podberez, Huziejów, Huziejów nowy, Bolechów miasto, Bolechów roski, Wołoska wieś, Salamonowa górką, Cisów, Bubniszcze, Polanica, Sukiel, Braza Suski, Lipa, Słoboda bolechowska, Kalna, Roztoczki, Stańków i Cerkwona, Witwica, Haszów, Geryma, Książówka, Debolówka.

Oraz zakazano odbywanie targów na bydło w Dolinie, Bolechowie, Różniatowie i Perehińsku

Co się podaje do publicznej wiadomości.

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów dnia 18. listopada 1872.

Gmina Soposzyna, w starostwie żółkiewskim położona postanowiła założyć w Soposzynie szkołę ludową i w tym celu zobowiązała się aktem fundacyjnym:

1. Istniejący budynek szkolny wraz z pomieszczeniem dla nauczyciela utrzymywać w dobrym stanie, tudzież dać grunt obszaru 44 sążni, zapisany pod l. kat. 49.
2. Posprawić potrzebne do szkoły urządzenia i utrzymywać je w dobrym stanie.
3. Wypłacać każdoczesnemu nauczycielowi rocznie w ratach kwartalnych z góry 160 złr. a. w. oraz własnym kosztem utrzymywać stróża do usługi szkolnej.
4. Dostarczyć na opał dla szkoły dwa sągi drzewa miękkiego.
5. Wypłacać na pomniejsze szkolne wydatki rocznie 2 złr. a. w. prócz gąbki i kredy, które gmina dostarczy.

Do powyższej dotacji zobowiązał się Wy Paweł Lanc w celu ulżenia gminie w ponoszeniu wydatków szkolnych imieniem właścicielki obszaru dworskiego deklaracją z 8. maja 1872 wypłacać rocznie w gotówce potrzebną kwotę na zakupienie dwu sągów drzewa miękkiego, nadto wydawać nauczycielowi 2 korcy zboża twardego i odstąpił na polepszenie dotacji nauczyciela 3 kawałki pola ornego, zapisanego pod l. kat. 1163, 1281 i 4627 razem około 2 morgi.

Prawo prezentowania nauczyciela zastrzegła sobie gmina wspólnie z p. Pawłem Lanc i jego sukcesorami, tudzież wspólnie z każdorazowym g. kat. miejscowym duszpasterzem.

Okazaną temi ofiarami gorliwość w szczeniu oświaty ludowej podaje się z wyrazem zasłużonego uznania do powszechnej wiadomości

Z Rady szkolnej krajowej.

Lwów, dnia 31. października 1872.

Dnia 19. listopada 1872 wyszły i rozesłane zostały w c. k. nadwornej i rządowej drukarni we Wiedniu zeszyty XLII i XLIII dziennika ustaw państwa w wydaniu włoskiem, czeskim, polskim, ruskim, słoweńskim, kroackim i romańskim.

Zeszyt XLII zawiera:

Nr. 112. Ustawę z 12. lipca 1872, którą w wykonaniu artykułu 9. ustawy zasadniczej państwa z 21. grudnia 1867 (Dz. u. p. nr. 144) o władzy sędziowskiej uregulowanem zostaje prawo stron do wnoszenia skarg z powodu naruszenia prawa przez urzędników sądowych przy wykonywaniu czynności urzędowych;

Nr. 113. Obwieszczenie ministerstwa skarbu z 16. lipca 1872 o ustanowieniu ekspozytury głównego urzędu cłowego na dworcu kolei żelaznej Dux-Bodenbach w T.plitz;

Nr. 114. Obwieszczenie ministerstwa skarbu z 16. lipca 1872 o ustanowieniu ekspozytury głównego urzędu cłowego na dworcu kolei żelaznej Franciszka Józefa w Pradze;

Nr. 115. Obwieszczenie ministerstwa skarbu z 22. lipca 1872 o upoważnieniu pobocznego urzędu cłowego drugiej klasy w Novi do poboru cła od wina z Dalmacji.

Zeszyt XLIII zawiera:

Nr. 116. Traktat państwowy z 21. maja 1872 zawarty pomiędzy austriacko-węgierską monarchią a państwem niemieckim względem budowy kolei żelaznej Reichenberg-Görlitz;

Nr. 117. Obwieszczenie ministerstwa skarbu z 25. lipca 1872 o zmianie upoważnienia danego pobocznemu urzędowi cłowemu pierwszej klasy w Fussbach do poboru cła.

Cześć nieurzędowa.

Dziesiąte posiedzenie Sejmu krajowego

z dnia 21. listopada 1872.

Początek o godz. 11. min. 20 rano Ze strony rządu: Wiceprezydent c. k. Namiestnictwa p. Oswald Bartmański. Obecnych posłów: 122.

Po odczytaniu i przyjęciu protokołu odczytano spis dalszych petycji nadeszłych po dzień 20 b. m. Wymieniamy następujące: petycję zboru izraelickiego w Tarnowie w sprawie uznania tamtejszego szpitalu izraelickiego za powszechny i publiczny, którą na wniosek p. Rutowskiego odesłano do komisji administracyjnej — petycję: p. Mikłaszewskiego Karola c. k. auskultanta sądowego o subwencję na rygorozę, Wydziału pow. w Krośnie o subwencję dla pogorzalców m. Krosna i na restaurację kościoła Franciszkańskiego, Towarzystwa pedagogicznego Lwowskiego w sprawie władz nadzorczych dla szkół ludowych, mieszkańców m. Baligrodu o budowę drogi do Liska p. Julii Seliugerowej, która zdaje sprawę z użycia udzielonej jej w zeszłym roku subwencji, Wydziału powiatowego w Starem mieście w sprawie zakładania szkół ludowych i uregulowania plac nauczycieli, tudzież względem zaprowadzenia polowej straży policyjnej.

Następnie na wniosek przewodniczącego komisji drogowej p. Kirchmayera petycję gmin Brzesko i Książę przekazano Wydziałowi kraj. do należytego zbadania i załatwienia. Również uchwała Izba wniosek tegoż posła by komisja wszystkie petycje w sprawie udzielania kopytkowego mogła referować bez drukowania.

Interpelacya p. Podlewskiego i innych w sprawie wydalania emigrantów zapytuje c. k. komisarza rządowego z jakich powodów zmienił c. k. rząd swoje postępowanie w sprawie udzielania pozwolenia na pobyt w kraju tutejszym emigrantom z cesarstwa rosyjskiego — i czyby c. k. rząd nie zechciał zmienić postanowienia swego, którem kilku emigrantom, tu za mieszkalnym nakazał wydalic się z kraju.

C. k. komisarz rządowy odpowiada na tę interpelacyę jak następuje: „Zapewnić mogę szanownych interpelantów, że w ostatnich czasach nie wydano żadnych nowych postanowień co do pobytu w kraju naszym wychodźców politycznych. Jak przedtem tak obecnie rząd udziela pozwolenia na pobyt w kraju naszym osobom, które mają zabezpieczone stałe utrzymanie, a których przeszłość i charakter dają rękojmię, że się lojalnie zachowywać będą i nie staną się ciężarem dla kraju i jego mieszkańców. W każdym specjalnym wypadku rząd jak najściślej bada wszystkie okoliczności,

i po starannem rozważeniu wszystkich stosunków udziela lub odmawia pozwolenia na pobyt w kraju. Niektórzy z przybyłych doznali w kraju zawodu nie postarawszy się o poprzednie zezwolenie, a często przybywały osoby mimo wydanych przeciw nim orzeczeń wywołujących je z kraju. Ci panowie muszą sami sobie przypisać skutki takiego postępowania. Rząd nadał już prawo obywatelstwa 216 wychodźcom, a za pozwoleniem przebywa obecnie 898 wychodźców, nie licząc w to tych, których próby dotychczas nie zostały załatwione, i którym rząd nie wzbrania pobytu w kraju. Cyfry te są najlepszym dowodem, że rząd postępuje z wszelką oględnością, a jeżeli komu odmówił pozwolenia na pobyt, to ważne przyczyny skłoniły go do tego kroku. Nie mogę w końcu pominąć uwagi, że niektóre obce osoby przebywające w kraju mieniają się wychodźcami politycznymi, chociaż nimi nie są. Co do przypadków, o których interpelacya wspomina, których jednak szczegółowo nie wymienia, nie mogę dać szczegółowej odpowiedzi. Jednakże tyle mogę powiedzieć, że jeżeli rząd nie udzielił pozwolenia, to zapewne miał do tego powody, i trudno, aby od tego odstąpił.

Następnie zabrał głos Jego Excellencya c. k. Namiestnik Agenor hr. Gołuchowski i złożył następujące oświadczenie: Na wniosek J. O. księcia Marszałka na ostatniem posiedzeniu Wysoki Sejm uczcił dzień imienia Najjaśniejszej Pani, objawiając Swoje najszczerze i najczulsze życzenia najlepszego dla Niej powodzenia. Otrzymałem wezwanie, aby ten objaw podać do wiadomości Najjaśniejszej Pani. W skutek tego otrzymałem dnia wczorajszego telegram następujący: (czyta po niemiecku) „W skutek najwyższego polecenia Najjaśniejszej Pani mam zaszczyt prosić Waszą Excellencyę o złożenie Sejmowi najwyższego i najłaskawszego podziękowania Najjaśniejszej Pani za wyraz lojalnych uczuć, objawiony z powodu Jej imienia. — Ochmistrz dworu baron Nopeza.“

Podają to do wiadomości Wys. Sejmu.“

Posel Szujski w liście do Marszałka donosi, że z powodu słabości zmuszony jest przerwać prace sejmowe.

Sekretarz p. Bartoszewski odczytuje następnie wniosek p. Wolańskiego Erazma, o przedsięwzięcie stosownych kroków, celem powiększenia liczby ogierów rządowych w kraju.

Na żądanie p. Jasińskiego Józefa, wniosek ten odesłano do komisji administracyjnej.

Przystąpiono do porządku dziennego, mianowicie do wyboru jednego członka do komisji hipotecznej. Na 102 głosujących, wybrany p. Rydzowski i 72 głosami.

Następuje dalszy ciąg specjalnej dyskusji nad sprawozdaniem komisji edukacyjnej o projekcie do ustawy o władzach nadzorczych dla szkół ludowych.

Sprawozdawca p. Stanisław hr. Tarnowski za wiadomiamia Izbę, że komisya uwzględniając uwagi c. k. komisarza rządowego, poczyniła w projekcie do ustawy odpowiednie zmiany i poprawki, które potem sprawozdawca odczytuje.

Izba przyjmuje następnie §§. 7. i 8. bez dyskusyi.

Po przeczytaniu § 9. przez sprawozdawcę wnosi p. Baum aby Izba przyjęła en bloc całą ustawę, gdyż uwagi c. k. komisarza rządowego już zostały przez komisję uwzględnione. P. Chrzanowski popiera ten wniosek — sprzeciwiają mu się zaś pp. ks. Krasicki, J. Excel. hr. Potocki Alfred, Pohorecki i Kowalski. Po przemówieniu sprawozdawcy za wnioskiem p. Bauma, Izba odrzuca go większością głosów.

§ 9. przyjęty następnie podług stylizacyi komisji po odrzuceniu wszystkich doprawek stawianych do punktów 6, 10 i 16 przez pp. Kowalskiego, Zaklińskiego i Szuszkiewicza stawianych.

§ 10. przyjęto bez rozpraw.

Do § 11. stawia p. Pohorecki poprawkę żądającą, by przewodniczącym Rady szkolnej miejscowej był pleban miejscowy tego obrządku, który przeważa. Po wyjaśnieniu sprawozdawcy, że zmiana taka, wobec ustaw zasadniczych musiałaby pociągnąć za sobą nie-sankcjonowanie tej ustawy, Izba odrzuca poprawkę — przyjmując § 11. wedle stylizacyi komisji.

§ 12. przyjęto bez dyskusyi.

Przy § 13. p. ks. Pawlików wnosi poprawkę, by do ważności uchwały obecność przynajmniej czte

rech członków była potrzebna, p. ks. Lisiewicz zaś żąda opuszczenia słów „albo interesom szkoły“. Obie poprawki Izba odrzuca, przyjmując paragraf ten podług wniosku komisji.

§. 14. przyjęty bez dyskusji.

Do §. 15. p. ks. Szaszkiewicz wnosi poprawkę, by po słowie „bezwzględnie“ umieszczono „a najdalej do 8 dni“ — poprawka upada, poczem ten paragraf jak również 16. i 17. Izba przyjmuje.

Przy §. 18. żąda p. ks. Król by po słowie „religii“ dodano „i moralności“. P. Mayer zauważa, że dodatek ten jest zbędny. Poprawka upada, a §. 18. uchwalony zgodnie z wnioskiem komisji.

P. ks. Szaszkiewicz żąda, aby ustęp 3 §. 24 umieścić jako §. 20 przy końcu Tytułu I. Izba odrzuca ten wniosek — uchwalając stylizacją komisji.

Przystąpiono do Tytułu II: Rada szkolna okręgowa.

§. 20. przyjęty bez rozpraw.

Nad §. 21. wszczyta się dyskusja.

P. ks. Lisiewicz żąda, aby pow. Hosiatyński wyłączyć z okręgu szkolnego Tarnopolskiego, a wcielić go natomiast do okręgu Czortkowskiego.

P. ks. Kulczycki wnosi wyłączenie pow. Kałuskiego z okręgu Stanisławowskiego, a wcielenie go do Stryjskiego.

Posel J. Excell. hr. Gołuchowski wnosi do 1 ustępu §. 21. poprawkę, by kraj podzielono na 37 okręgów szkolnych, gdyż przy obecnym podziale kraju na 20 okręgów szkolnych, inspektorowie okręgowi z nadto wielką przestrzeń kraju mają do zwiedzania, na czem cierpi nadzór szkolny a w dalszem następstwie sama sprawa oświaty ludowej.

Poprawkę tę popiera poseł Chrzanowski.

P. Pietruski żąda, aby ją przekazać komisji edukacyjnej, która stosowny podział powiatów ma za projektować.

P. Jęgo Excell. hr. Gołuchowski zgadza się z tem żądaniem, gdyż wypada zbadać dokładnie, które powiaty najwłaściwiej dałyby się pod względem nadzoru szkolnego połączyć w całość.

Po przemówieniu sprawozdawcy w obronie wniosku komisji, uwzględniającego brak zdolnych inspektorów szkolnych — Izba przyjmuje poprawkę posła hr. Gołuchowskiego, odsyłając §. 21 do komisji dla sprawozdania.

Przy §. 22. sprawozdawca przyjmuje imieniem komisji poprawkę ks. Szaszkiewicza, by po słowie „wyznania“ dodać „i obrządku“ — poczem paragraf ten, jak również §§. 23, 24 i 25 przyjęte.

Do §. 26. p. ks. Krasiecki wnosi poprawkę następującą: „przeciw orzeczeniu Rady szkolnej krajowej przysłużyć pokrzywdzonemu rekurs do Ministerstwa wyznań i oświaty.“ Motywując tę poprawkę, krytykuje mowca postępowanie Rady szkolnej krajowej, zarzucając jej protegowanie narodowości polskiej na niekorzyść ruskiej.

Po dwukrotnem przywołaniu do porządku dziennego za odstąpienie od przedmiotu rozpraw, zagraża Marszałek mowcy odebraniem głosu, poczem podaje poprawkę do poparcia. Powstało za nią 11 posłów.

P. Gniewosz poparty przez p. Pohoreckiego wnosi opuszczenie §. 26. z powodu, że zasady wyrażone w nim sprzeciwiają się pojęciu autonomii i samorządu.

P. JExcel. hr. Gołuchowski sprzeciwia się opuszczeniu, gdyż znaczyłoby to ubezwładnić wpływ Rady szkolnej kraj. na organa nadzorca, poczem §. 26. przyjęty bez zmian.

Po uchwaleniu §. 27. wnosi p. Spławski, by resztę paragrafów tej ustawy przyjęć en bloc. Przeważają pp. ks. Zakliński, Pawlików i inni, poczem wniosek ten odrzucono.

§§. 28, 29 i 30 przyjęte bez zmian.

Do §. 31. p. Ławrowski wnosi dodatek, by inspektorowie okręgowi wschodniej i środkowej części kraju posiadali dokładną znajomość obudwu języków krajowych, dodatek wylicza te powiaty.

P. JExcel. hr. Gołuchowski sprzeciwia się wstawieniu takiego dodatku do ustawy, gdyż samo przez się rozumie się, że inspektor szkolny musi władać językiem uczniów szkół, które zwiedzać ma, że zatem w okręgach o ludności mieszanej musi posiadać znajomość języka polskiego i ruskiego. Co więcej nawet inspektorowie w zachodniej części kraju muszą znać dokładnie język ruski, gdyż inaczej nie mogliby w dalszym razie być przeniesionymi w okolice, gdzie ludność mieszana.

P. Ławrowski w razie odrzucenia tej poprawki wnosi ewentualnie uchwalenie rezolucji w tym duchu po przyjęciu całej ustawy.

Poczem §. 31. a następnie §§. 32, 33, 34, 35, 36, 37 i 38 uchwalono wedle stylizacji komisji.

Przy §. 39. p. ks. Pawlików poparty przez p. Pohoreckiego wnosi poprawkę, by reprezentantom duchownym koszta podróży zwracane były z funduszu religijnego.

Poprawka ta nie została należycie popartą — Izba przyjmuje §§. 39 i 40, a następnie §. 41 (dawniej 42) Dawniejszy §. 41. odpadł w skutek odesłania §. 21. do komisji,

W końcu przyjęto tytuł — i na tem posiedzenie się skończyło o godz. 3ciej min. 12.

Następnie dziś o godz. 11tej rano.

Na porządku dziennym:

1) Sprawozdanie komisji edukacyjnej nad §. 21 ustawy o władzach nadzorczych miejscowych i okręgowych dla szkół ludowych.

2) Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału kraj. względem przekroczenia budżetu żandarmerji na rok 1872, z dodatkowym preliminarzem do kwatruńkowego żandarmerji na rok 1873.

3) Drugie czytanie wniosków Wydziału kraj. o pozwoleniu na pobór wyższych dodatków gminnych.

4) Drugie czytanie wniosków Wydziału kraj. o nadaniu prawa poboru myt

5) Sprawozdanie komisji petycyjnej

Wyciąg z protokołów posiedzeń Wydziału krajowego za czas od 1go października do 1go listopada 1872.

(Ciąg dalszy.)

19) naczelnika gminy Krzywaczki przeciw orzeczeniu Wydziału pow. w Myślenicach, zasądzającemu go na zwrot kosztów komisji przeprowadzonej z powodu uchybień rekurenta;

20) obszaru dworskiego w Kontach przeciw uchwale Wydziału pow. w Brodach w sprawie budowy domu w lesie czechosłowackim;

21) włościan gminy Działisz powiatu Nowotarskiego o odpisanie grzywnien za przestępstwa lasowe;

22) pełnomocnika chrześcian gminy Maunasterzysk przeciw uchwale Wydziału pow. w Buczaczu, którą nie uznano chrześciańskich członków gminy Maunasterzyska za wyłącznych właścicieli obligacyi pożyczki narodowej, odsyłając ich z roszczeniem do drogi prawa;

23) gminy miasteczka Bukowska przeciw uchwale Wydziału pow. w Sanoku, odsyłającej ją do drogi prawa z żądaniem podziału obligacyi gminnych między gminę miasteczka Bukowska i gminę wsi Bukowska;

24) p. Arona Filipa przeciw rezolucji magistratu lwowskiego nie zezwalającej ze względów policyjno budowniczych na rozdział fizyczny i tabularny jego realności;

25) JO. księcia Stanisława Jabłonowskiego przeciw rezolucji magistratu krakowskiego, którą nie zezwolono rekurentowi na przedłużenie terminu do p krycia materiałem ogniotrwałym kamienicy Nr. 68 Dz. VIII;

26) naczelnika gminy Cieplice przeciw uchwale Wydziału pow. w Jarosławiu, zasądzającej go za nieprzedłożenie budżetu na grzywnę 5 złr.;

27) p. Edmunda Wachholza przeciw uchwale Rady powiatowej w Nowym Targu w sprawie wydzierżawienia przez gminę Ochotnicę gruntu gminnego;

28) naczelnika gminy Pasiecznej przeciw orzeczeniu Wydziału pow. w Nadwórnej, skazującego go za zaniechanie obowiązków około dróg gminnych, na karę 10 złr. i zwrot kosztów komisyjnych;

29) pełnomocnika gmin Jastrzębica, Wolswin i Tyszyce przeciw uchwale Wydziału powiat. w Sokalu, którą postanowiono wydać kapitały serwitutowe tych gmin tylko pełnomocnikowi sprzedającego dobra Jastrzębica przez te gminy przyszła do skutku;

30) sołtysów ze Starego Bystrego przeciw orzeczeniu Wydziału pow. w Nowym Targu, którem uznano sołtystwo jako część nierozdzielnej właściwej gminy;

31) naczelnika gminy w Bohorodczanach starych przeciw orzeczeniu Wydziału pow. w Bohorodczanach, którem rekurent uznany został odpowiedzialnym za szkody poniesione przez gminę w skutek jego kilku samowolnych zarządzeń;

32) Arona Kałusz przeciw rezolucji magistratu lwowskiego i Wydziału Rady miejsk. w przedmiocie udzielonego konsensu do budowy II. piętra właścicielem realności L. 79^{3/4};

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Wiedeń. Najjaśniejszy Pan przybył 20. b. m. rano z Budy do Pesztu.

W sejmie bukowińskim marszałek po otwarciu posiedzenia z 19. b. m. wyraził uczucia szczerzej lojalności, wierności i uległości dla domu panującego z powodu imienia Naj. Pani i prosił o upoważnienie zanieśienia natychmiast życzeń drogą telegraficzną. W skutek wezwania marszałka, wnieśli posłowie z zapalem trzechkrotny okrzyk na cześć cesarzowej. cesarza i dynastji. Poseł Alth i towarzysze interjelują naczelnika

krajowego co do zezwolenia danego przez namiestnictwo galicyjskie o przepędzaniu bydła. Poseł Dr. Tomaszczuk wnosi imieniem wydziału szkolnego w sprawie petycji stowarzyszenia szkół ludowych: Należy podjąć na nowo rozpoczęte podczas sesji r. 1869 obrady nad wniesionymi przez rząd przedłożeniami o szkołach ludowych i o uregulowaniu stosunków prawnych nauczycieli. Wybrany wydział szkolny wnosi, aby jak najrychlej ułożyć odnośne projekta do ustaw i takowe sejmowi przedłożyć. Naczelnik krajowy przemawia gorąco za przyjęciem tego wniosku i zapewnia ze strony rządu o u przejmności i zadość uczynienia słusznym życzeniem. Tymczasowo zezwoliliby rząd na subwencję w kwocie 50.000 złr. przez lat 5 z funduszu religijnego dla szkół publicznych. Wniosek jeduomyślnie przyjęto.

W sejmie szląskim po wzniesieniu okrzyku trzechkrotnego na cześć Naj. Pani z powodu imienia i upoważnienia marszałka do złożenia u stóp tronu życzeń sejm, załatwiono 19. b. m. bardzo wiele spraw lokalnych.

W sejmie Istrii zatwierdzono 19. listopada zamknięcie rachunków z funduszy krajowych z roku 1871 i preliminarz budżetu na r. 1873 dla funduszu wykupna gruntów i funduszu bractw, poczem nastąpiło drugie czytanie projektu ustawy o zmianie przepisów co do urzędzenia i utrzymania szkół i projektu ustawy o stosunkach prawnych nauczycieli.

Berlin. Wiadomości nadeszłe wprost z Warzina zadają kłam wszelkim wiadomościom w ostatnich dniach przez dzienniki rozrzuconych po świecie, o stanie zdrowia ks. Bismarcka. To samo potwierdza i „Kreuz Zeitung“, a organ liberałów niemieckich „National Zeitung“ przytacza na wstępie cały ustęp z „Spencersche Zeitung“, omawiający stan zdrowia niemieckiego kanclerza i dodaje ze swej strony: „a i my należymy zawsze do tych, którzy przyznawali ks. Bismarckowi prawo ludzkie zapadania na zdrowiu i powracania doń, to przecież nie wolałmy go do Berlina, co nam często zarzucała prasa, lubo żałujemy mocno, iż księżę dla braku zdrowia nie może jeszcze do Berlina powrócić.“ Przyczynę do wszystkich tych niepokojących wieści dało powołanie dr. Strucka do Warzina, przybocznego lekarza księcia Bismarcka. Dr. Struck miał zdecydować, czy księżę kanclerz może powrócić do Berlina, gdzie obecność jego była wielce pożądaną, tymczasem reumatyczne boleści, na które prezes ministerstwa od lat kilku już cierpi, nie dozwolily mu brać jeszcze udziału osobiście w ważnych interesach monarchii.

W tych dniach bawił rosyjski kanclerz ks. Gorczakow w Berlinie, miał posłuchanie u cesarza i konferował z różnymi członkami ciała dyplomatycznego.

— Jak „Elf. Ztg.“ donosi, zamierza rząd powierzyć Berlinowi i wszystkim większym miastom monarchii ściąganie państwowych podatków.

Paryż. W zgromadzeniu narodowym francuskim pośród najrozmaitszych wniosków, interpelacyi, jakie w ciągu tygodnia złożono do łaski marszałkowskiej, najwięcej zwraca na siebie uwagę znany wniosek Kerdelia odesłany do osobnej komisji. Lewica sprzeciwia się stanowczo, aby na orędzie prezydenta odpowiadać adresem, i ma zamiar oświadczyć w chwili stanowczej zupełne swe zaufanie do polityki Thiersa. Prawica zato jest przeciwną jakiegokolwiek transakcyi między republiką a monarchją i zamierza jawnie i otwarcie wystąpić przeciw Thiersowi. Podobnym wypowiedzeniem wojny zdaje się być nieco zaniepokojonym organ Thiersa „Bien public“, w najświeższym bowiem numerze rozpisyje się znowu długo i szeroko o wniosku Kerdelia i oświadcza ponownie, że w razie gdyby Izba uchwaliła wotum nagany dla Thiersa, tenże ustąpi. W tym stanie rzeczy nie pozostawałoby nic innego Zgromadzeniu jak ukonstytuować się jako konwencya lub ogłosić monarchją; w ostatnim wypadku należy się zapytać, gdzie jest król, gdzie jest nowy prezydent? Odpowiedzią na niesprawiedliwe wotum nagany — tak kończy „Bien public“, przeciw któremu zaprotestowałyby sumienie całej Europy, tak, jak już zaprotestowała cała Francya i większość Izby, byłoby usunięcie się od steru rządowego Thiersa. A następstwem takowego byłby chaos w Izbie, anarchia w departamentach, powstanie w Paryżu i powrót Niemiec do Szampanii. Odwróćmy jednakże wzrok nasz — pisze dalej organ Thiersa — i miejmy nadzieję, że Zgromadzenie najmniej drogiego straci czasu nad równie bezużytecznym jak i niebezpiecznym wnioskiem.

— Prezydium lewego środka Zgromadzenia narodowego ogłasza w dziennikach republikańskich następujące sprawozdanie o swem posłuchaniu u prezydenta republiki:

„Dziś dnia 17go b. m. miało prezydium lewego środka zaszczyt być przyjmowane na audjencyi przez prezydenta republiki francuskiej. Lewy zaś środek zastoiwszy się dokładnie nad treścią mezażu rezy-

denta republiki, uchwalił wysłać do p Thiersa deputację, składającą się z członków prezydium, która miała oświadczyć prezydentowi swoje uznanie i zapewnić go o nieograniczonem zaufaniu deputowanych tego środka. Przyjęcie było bardzo serdeczne; sędziwy starzec słuchał z rezerwami przemowy. Następnie wszczęła się rozmowa o najważniejszych sprawach, będących obecnie na porządku dziennym Thiers był zdania, iż zgromadzenie narodowe powinno wybrać komitę, któraby w jak najkrótszym czasie zdała sprawę o mesażu; dalej dowodził prezydent republiki konieczności utworzenia drugiej izby parlamentu francuskiego, a w końcu wspominał, iż dobre stosunki Francji do państw zagranicznych ułatwią zupełne uwolnienie terytorium w stosunkowo dość krótkim czasie.

Wszystkie odcienia stronnictwa republikańskiego zgadzają się z tem, iż należy uchylać adresy do prezydenta republiki, i podziękować mu, za tak szczerą i gorliwe zajęcie się sprawami Francji. Pierwszy taki adres uchwaliła rada municypalna miasta Rheims. Podpisało go 32 radców, mer miasta i dwóch jego zastępców. „Avenir national” pisze: „W ministerstwie wojny zajmują się obecnie głównie zakupem materiałów wojennych. Prócz tego dokłada ministerstwo wojny wszelkich starań, ażeby fabryki broni i innych przyrządów wojennych w odpowiednim były stanie i mogły na czas dostarczać swoich wyrobów. Do Bourges wysłano w ostatnich dniach dwóch inspektorów, którzy mają dopilnować, ażeby w ciągu b. m. wylano tam 10 dział według modelu, wypróbowanego przed kilku miesiącami w Trouville.”

Organ Gambetty „Republique française” najwięcej z całej prasy francuskiej unosi się nad mesażem prezydenta. Thiers, powiada pomieniony dziennik, oświadczył publicznie, że rzeczpospolita jest jedynym możliwym rządem dla Francji, a oświadczenie to tem większej nabieże wagi, że wyszło z ust męża, który przed dwudziestu miesiącami jeszcze był największą podporą monarchii. Thiers zadał cios śmiertelny monarchii i wypowiedział w ogóle tak piękne myśli, jakich nie słyszano jeszcze od czasu klęski jaką Francja poniosła. Śmiało można powiedzieć — pisze dalej organ Gambetty — że Thiers przedstawił niejako Europie młodą rzeczpospolitą francuską. Rojalści przeczuli, że ostatnia ich upadła nadzieja i z tego też powodu wystąpili z takim ciżnieniem, przeciw mesażowi. Izba podzieliła się natychmiast na dwa przeciwnie i zajęte przeciw sobie stronnictwa, a prawica wypowiedziała natychmiast wojnę i chciała od razu rozpocząć walkę, którą prowadzić będzie bez przestanku aż do ostatecznego rozwiązania Zgromadzenia. „Siècle” wyraża się również nader pochlebnie o mesażu, ale wątpi bardzo, co i „Republique française” zaznaczyła w swym artykule, aby Thiers mógł długo rządzić ze składem obecnego Zgromadzenia.

Madryt. Według ostatnich wiadomości dzienników hiszpańskich — piszą z Madrytu do „Köln. Ztg.” z dnia 18. b. m. — miano w Marsylii skonfiskować 23 beczek prochu i kilkanaście skrzyń broni, które dla hiszpańskich wzmocnić straż nadbrzeżną, i tym sposobem przeszkodzić przemycaniu broni z zagranicy dla powstańców hiszpańskich. — W ministerstwie zanosi się na zmianę ministra wojny, którego tym razem zastąpi generał Sandara, popierany przez stronnictwo dworskie.

Kronika.

(Wypadki miejscowe.) Wczoraj przed południem aresztowano wyrobnika Dominika Barańskiego, który skradł z krawieckiej kancery u P. Ruckiego rzeźnika przy ulicy Akademickiej skórę w wartości 6 zł. i takową spieniężyć chciał u pewnego tandeciarza na ulicy wekslarskiej. Strażnik policyjny wczoraj w południe na placu krajowym odebrał nieznanemu wyrobnikowi, który przed nim kawałek worek, w którym się znajdowały 3 worki, płachta, wóla itp. rzeczy pochodzące zapewne z kryzdieży. Wczoraj około godz. 9. wieczór napadli urlopnicy jadący do Lwowa na karcmarę Raji Grün obok Laszek dolnych i uczyli, wylali garniec wódki i wybiwszy w zystkie karczynie, nabrawszy do woli siana na wóz, odjechali do Lwowa. Karczmarza udając się w pogon za nimi zastała przed szynkiem Nuty Riedlera za rogatką żółkiewską, w którym się uwlopnicy zabawiali. Dano znać policyi lwowskiej, zład sześciu żołnierzy wysłano i aresztowano sprawców napadu, którymi są dwaj urlopnicy pułku piechoty i jeden gospodarz, wszyscy z Żółtaniec. Odstawiono ich do sądu krajowego.

Na prośbę stowarzyszenia kelnerów zapisujemy, że Franciszek Benosz, o którego aresztowaniu za wybijanie okien przybyłowi donieśliśmy w poniedziałek, nie jest kelnerem. (Wykaz ukaranych fiakrów i dorożkarzy jako sąd i w własnym zakresie działania w pierwszej połowie miesiąca listopada br. Dorożkarzy l. 8, 30, 56, 70, 101, 146, 220 i 235 z. szybką i nieostrożną jazdę; dorożkarzy l. 29 i 148 za pozostawienie koni i dorożek bez dozoru; fiaków l. 16, 22 i dorożkarzy l. 35, 39, 64, 67, 70, 151 i 184 za nieporządek jazdy; dorożkarzy l. 27, 52

i 194 za opilstwo i burdę; dorożkarza l. 184 za niezajmowanie wyznaczanego stanowiska; dorożkarza l. 230 za stanowisko zakazane; dorożkarza l. 113 za zanieczyszczenie dorożki; dorożkarza l. 220 za zelżenie przechodnia; fiaków l. 22, 23 i dorożkarzy l. 4, 208, 212 za nieposiadanie taksy jazdy; dorożkarzy l. 30, 52, 113, 168 i 241 za odmówienie jazdy; Omnibus l. 5 i dorożkarza l. 8 za niedotrzymanie umówionej jazdy; omnibus l. 5 i fiakra l. 9 i dorożkarzy l. 20, 106, 128, 168, 191, 212 i 245 za wymaganie wyższej nad takse zapłaty; omnibus l. 5, fiakra l. 9 i dorożkarzy l. 30, 113, 151 i 212 za nieprzyzwoite obejście się z gośćmi. Sądowi celem ukarania odstawiono: dorożkarza l. 93 za uszkodzenie przechodnia skutkiem nieostrożnej jazdy a dorożkarza l. 241 za sprzeniewierzenie.

(Nieszczęsne wypadki.) W Wysocku wyżnem w powiecie Tureckim utonął 12. bm. w skutek nieostrożności 5 letni syn właścianina tamtejszego. — Na polu między Sokolnikami a Kulparkowem koło Lwowa znaleziono 15. bm. zwłoki człowieka nieznanego, na których spostrzeżono ślady gwałtownej śmierci. — W Ożydowce w powiecie Bredzkim zabiło 2. bm. koło nłocarni 11-letniego chłopaka Iwana Lebeda. — W Pedsadkach w powiecie Lwowskim zaspala 8. bm. ziemia w kamieniołomie robotnika Wasyla Rybaka.

(Wiadomości dycecyjalne.) Dnia 27. października 1872 umarł w Leszczawie górnej powiatu birczańskiego dycecyi przemyskiej pleban obżądka gr. kat. ks. Leon Rastawiecki, przeżywszy lat 48 z tych w stanie duchownym 20.

Do parafii tego probostwa wraz z filiami w Leszczawie dolnej, Leszczawce, Kuźmie i Rosuszcze należy 1870 dusz. Obowiązki pasterskie pełni każdorazowy pleban.

Zmarły miał koadjutora dodanego mu z powodu słabości zdrowia.

Prawo patronatu wykonuje p. Franciszek Römisch. Główne uposażenie stanowią: 54 morgów 1551⁰ ról w dosyć dobrej glebie, 8 morgów 1584⁰ łak, wydających siano słodkie, 3 morgi pastwisk i 16 morgów 1000⁰ lasu; a przytem kilka pomniejszych źródeł.

Czysty dochód roczny obliczony jest na 141 zł. w. a. a celow uzupełnienia kongruy na 315 zł. w. a. dopłaca fundusz religijny rocznie 174 zł. w. a., pokrywając także płacę tymczasowego koadjutora i wszystkie podatki plebańskie z dodatkami.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Sprawozdanie tygodniowe

lwowskiej Izby handlowej i przemysłowej

o cenach zboża i produktów zrealizowanych na placu lwowskim w ciągu tygodnia od 7. do 14. listopada 1872.

(Ceny w walucie austriackiej.)

Obrót coraz mniejszy, usposobienie słabsze. Tak zboże, jak nasiona olejne i okowita spadły w cenie.

Zboża. Pszenica 170 w. w. czelna biała zł. 11¹/₂ — 12., czelna żółta lub czerwona zł. 11 — 11³/₄, dobra sucha biała i dobra sucha żółta albo czerwona zł. 10 11¹/₄, ordynaryjna lub wilgotna zł. 10¹/₄ — 10¹/₂. Żyto 160 w. w. czelne suche zł. 8 — 8 15, średnie lub wilgotne zł. 7.60 — 7.70. Jęczmień zł. 6.30 — 6.50. Owies 100 w. w. zł. 3.25 — 3.40. Hreczka 140 w. w. zł. 6.20. Kuku rdza 170 w. w. zł. 7 1/2. Nasiona: Konieczna 180 w. w. przednia zł. 43 — 44, średnia i ordynaryjna zł. 40. Nasiona olejne. Rzepak zimowy 150 w. w. zł. 11¹/₄ — 12, Lniarka 150 w. w. zł. 9 1/4 — 9 3/4. Okowita 80 Tralles 41 miar gotowa zł. 193¹/₄ — 197³/₈, z umową na listopad, czerwiec zł. 191²/₈, z umową na listopad, sierpień zł. 20.

Ceny targowe w miesiącu październiku 1872

Następujących artykułów	Miejsce targowe:									
	Krzyszów	Wice	Andrychów	Jaworzno	Chrzanów	Saok				
	u	c.	zr.	c.	zr.	c.	zr.	c.	zr.	c.
Mer pszenicy	—	—	6 62	—	6 75	—	5 51	—	6 15	—
„ żyta	5 31	—	5 6	—	—	—	—	—	—	—
„ jęczmienia	3 96	—	3 56	—	4 —	—	3 24	—	3 25	—
„ owsa	1 78	—	1 75	—	2 —	—	1 74	—	2 —	—
„ grochu	—	—	6 53	—	5 25	—	5 50	—	—	—
„ hreczki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ kukurduzy	—	—	4 99	—	6 —	—	4 26	—	4 50	—
„ ziemniaków	2 —	—	1 50	—	1 50	—	1 15	—	—	—
Cetnar siana	—	—	1 35	—	1 75	—	1 50	—	1 20	—
Sąg drzewa twardego	8 —	—	9 —	—	—	—	8 50	—	8 25	—
„ „ miękkiego	6 65	—	6 —	—	5 50	—	6 50	—	5 50	—
Funt mięsa wołowego	—	—	21 —	—	19 —	—	22 —	—	20 —	—
Miara wina	—	—	50 —	—	1 —	—	1 —	—	—	—
„ piwa	—	—	14 —	—	24 —	—	20 —	—	—	—
Robotnik z wiktem bez wikt	—	—	40 —	—	20 —	—	50 —	—	25 —	—
	—	—	70 —	—	40 —	—	90 —	—	50 —	—

OSTATNIA POCZTA.

Telegramy „Czasu”.

Peszt, 21. listopada. Klub Deaka postanowił wnieść wniosek względem rewizji regulaminu sejmowego dla zapobiegania naruszenia godności Izby deputowanych.

Tryest, 20. listopada. Eskadra udaje się jutro na ćwiczenia artylerji na kanał Fasana.

Berlin, 20. listopada. „Provinzial Correspondenz” rozbiegając mesaż Thiersa mówi: Zadolenie Thiersa z obfitości zasobów ekonomicznych Francji jest usprawiedliwione; niedaleki rozwój we Francji zwróci pewnie wysoką i wszechstronną uwagę na siebie, jakkolwiek nie w myśl „hołdu dla wpływu Francji na ludy”, gdyż zapatrywanie to na szczęście należy już faktycznie do przeszłości.

Berlin, 21. listopada. Izba deputowanych odrzuciła wczoraj prawie jednogłośnie wniosek o odesłanie projektu ordynacyi powiatowej, do komisji, a zatem od razu nastąpi drugie czytanie ustawy w pełnej Izbie.

Wersal, 20. listopada. Agencja Havasa mówi, że rząd nie powziął jeszcze żadnego postanowienia wyraźnego i jak się zdaje, chce czekać na uchwały komisji obradującej nad wnioskiem adresowym Kerdrela. Rada ministrów zbiera się dziś jeszcze raz przed południem.

Wersal 20. listopada. Thiers przyjmował wczoraj wieczór deputowanych lewicy i wyraził wobec nich z powodu nadwężonego zdrowia swego życzenie złożenia ciężaru władzy nań włożonej a utrudnionej przez zabiegi prawicy. Przeniesienie władzy na inną osobę, dzięki armii cudownie uorganizowanej, wiernej i przywiązanej do ustaw i rządu, nastąpić może bez zawahzeń. On pozostanie wtedy tylko na swoim miejscu, jeżeli otrzyma formalne wotum zaufania i zapewnienie przeprowadzenia pewnych reform. Prawica wytrwale trzyma się w opozycji przeciw obwołaniu stanowczo republiki, ale odpycha w tej chwili wszelką kombinację monarchiczną. Prawica jest podobno skłonna uchwalić władzę dalszą Thiersa z niektórymi szczególnymi postanowieniami, w obrębie jednak umowy w Bordeaux. — Na wczorajszym przyjęciu u Thiersa znajdowało się według doniesienia agencji Havasa, wielu deputowanych, którzy nalegali nań, aby wytrwał w swoim urzędzie. Wobec tej kryzys panuje w ministerstwie stanowczość i zgodność.

Rzym, 11. listopada. „Italia” donosi, że projekt ustawy, tyczący się korporacyi religijnych, wniesiony do Izby, stosuje się do prowincyi Rzymskiej ustawy o zniesieniu tych zgromadzeń i konwersy (zabór) ich dóbr; domy jenerałów mają jednak pozostać nietknięte. Dobra ich fundacyjne zachowują się, ale nie mogą być powiększane, domy zakonne nie używają praw osób cywilnych. Dobra zakonne przeznaczone być winny na cele dobroczynne fundacyjne. Likwidacya pensyi nastąpi w ciągu jednego roku. Majatki eieruchome korporacyi religijnych w mieście Rzymie mają być sprzedane i zamienione w rentę nietykalną.

London, 20. listopada. Na zgromadzeniu publicznem wczoraj wieczór postanowiono odbyć w niedzielę wielką demonstracyę w Hydeparku w sprawie oddelonych urzędników policyjnych Izba handlowa w Macclesfield uaganita traktat handlowy z Francją zawarty i krytykowała postępowanie rządu angielskiego. Deputacya Izby handlowej z Bredford udaje się jutro do Paryża.

T E A T R.

Dziś: Pod artystyczną dyrekcją Wit. Smochowskiego: Na dochód Barbary Linkowskiej, po raz pierwszy: „Wesołe kumoszki z Windsoru.” Komedia w 5 aktach W. Szekspira, przekład Aurelego Urbańskiego. Reżyser: p. Konarski.

Pociągi kolejowe na głównym dworcu Karola Ludwika. (Podług zegaru lwowskiego.)

Odechodzą ze Lwowa do Krakowa	o g. 11 m. 28	wieczór.
„ „ „ „	o „ 5 „ 5	rano.
„ „ „ „	o „ 5 „ 5	po połud.
Odeh. ze Lwowa do Czerniowic	o „ 12 „ 15	w połud.
„ „ „ „	o „ 11 „ —	wieczór.
„ „ do Brod. i Zloc.	o „ 6 „ 27	rano.
„ „ „ „	o „ 12 „ —	w połud.
„ „ „ „	o „ 10 „ —	wieczór.
Przechodzą z Krakowa do Lwowa	o g. 5 m. 57	rano.
„ „ „ „	o „ 9 „ 45	wieczór.
„ „ „ „	o „ 10 „ 50	rano.
„ z Czerniowic	o „ 3 „ 58	rano.
„ „ „ „	o „ 3 „ 45	po połud.
„ z Brodów i Zloczowa	o „ 10 „ 58	wieczór.
„ „ „ „	o „ 4 „ 18	rano.
„ „ „ „	o „ 4 „ 3	popołud.

Pociągi kolejowe na stacyi lwowskiej Podzamcze. (Podług zegaru lwowskiego.)

Odechodzą do Brodów i Zloczowa	o g. 11 m. 32	w nocy.
„ „ „ „	o „ 12 „ 26	w połud.

Odpowiedzialny redaktor: Adolf Rudyński.

